

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/230/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113204262
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7113204262.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa : X.R.. S. I., nar. X.XX.XXXX, bytom C. J., C. XX, zastúpeného JUDr. Silviou Kollárovou, advokátkou so sídlom v Levoči, Štúrova 29, proti odporkyni: C. I., nar. XX.X.XXXX, bytom C. J., C. XX, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 5.3.2013, č.k. 12C 66/2013 - 23 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 5.3.2013, č.k. 12C 66/2013 -23 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil odporkyni nenakladať žiadnym spôsobom s členským podielom v Územnom bytovom družstve, D. XX, J. - Ľ., týkajúceho sa 3-izbového družstevného bytu s príslušenstvom č. 25, na 5. poschodí, na Varšavskej ul. č. XXXX/XX C. J. (kmeňové č. bytu XXXXXX-X, podľa potvrdenia ÚBD J. - Ľ. z 4.2.2013 sa jedná o byt č. 9/5. poschodie, na B.. C. Č.. XX C. J.), najmä nepredať predmetný členský podiel priamo alebo na dražbe, nepreviesť predmetný členský podiel na inú aj blízku osobu, nedarovať, nezameniť alebo nezaložiť predmetný členský podiel, a to až do právoplatného ukončenia konania vo veci vyporiadania členského podielu medzi navrhovateľom a odporkyňou. Zároveň navrhol uložiť navrhovateľovi podať v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia návrh na vyporiadanie členského podielu.

Navrhovateľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 5.2.1983. Dňa 3.2.1989 bol na základe rozhodnutia o pridelení družstevného bytu navrhovateľovi pridelený trojizbový byt č. 25, na 5. poschodí, na Varšavskej ul. č. 2488/11 v Košiciach. Odovzdaný mu bol dňa 20.3.1989. Ešte predtým, ako dňa 28.12.2009 nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvoze manželstva účastníkov konania, súd zrušil BSM účastníkov konania, a to dňom 3.11.2007. Ku dňu rozhodnutia súdu nedošlo k vyporiadaniu BSM. Členský podiel v bytovom družstve sa po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty stal podielovým spoluvlastníctvom účastníkov konania, pričom podiely oboch účastníkov konania sú rovnaké. Na Okresnom súde Košice I prebieha pod sp. zn. 25 C 26/2011 konanie o zrušenie práva spoločného nájmu k predmetnému bytu, v ktorom má navrhovateľ snahu predmetný byt prediť spoločne s odporkyňou za trhovú cenu a peniaze by si rozdelili rovnakým dielom. Rovnaký názor mala vyjadriť aj právna zástupkyňa odporkyne, avšak potom, ako navrhovateľ našiel záujemcu s požadovanou výškou hotovosti na kúpu predmetného bytu, tak odporkyňa podľa tvrdení navrhovateľa zmarila tento predaj a tým aj zmarila vzájomné mimosúdne vyporiadanie. Práve z

takéhoto konania odporkyne má navrhovateľ obavu o korektnosť vzájomného vyporiadania členského podielu, preto požiadal predbežným opatrením nariadiť odporkyni, aby nenakladala žiadnym spôsobom s členským podielom na predmetnom byte.

Súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 6, ods. 8, § 76 ods. 1 písm. e/ O.s.p., § 123 a § 140 Občianskeho zákonníka uzavrel, že nie sú splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ totiž neosvedčil ohrozenie svojho nároku, a to už či subjektívne alebo objektívne, ktoré má byť konkrétne, preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia uzavrel, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal s poukazom na ust. § 123 Občianskeho zákonníka, že by odporkyňa chcela s členským podielom nakladať. Nepreukázal ani nutnosť dočasne upraviť pomery účastníkov konania, a tak odstrániť nežiadúci stav alebo neistotu, ktorá by trvala až do rozhodnutia vo veci samej, t. j. buď do rozhodnutia o zrušení práva spoločného nájmu k predmetnému bytu, alebo do skončenia konania vo veci vyporiadania členského podielu (takýto návrh ešte podaný nebol). Pokiaľ sa právna zástupkyňa odporkyne mala písomne vyjadriť, že aj odporkyňa chce predať predmetný byt (nie nakladať s členským podielom), ale ponuku, ktorú zabezpečil navrhovateľ neprijala a tým mala podľa tvrdení navrhovateľa zmariť predaj bytu a následné vzájomné mimosúdne vyporiadanie členského podielu, v tej súvislosti s odkazom na ust. § 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd prvého stupňa uzavrel, že obava na strane navrhovateľa, nie je opodstatnená. V súčasnej dobe totiž prebieha na Okresnom súde Košice I konanie pod sp. zn. 25C/26/2011 o zrušení práva spoločného nájmu k predmetnému družstevnému bytu. Nedá sa preto ešte povedať, akým spôsobom toto konanie skončí, ktorý z manželov zostane členom družstva a nájomcom bytu. Zatiaľ neexistuje prisúdený nárok, ktorého realizácia by bola ohrozená. Pretože v prejednávanej veci po zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia už ďalej súd konať nebude, rozhodol aj o trovách konania a to podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 145 O.s.p. tak, že nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Trovy konania vznikli len navrhovateľovi, ten však vo veci úspešný nebol. Úspešnej odporkyni trovy konania nevznikli.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v plnom rozsahu vyhovie. Uplatnil aj trovy prvostupňového a odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvého stupňa, že neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čoho následkom bolo nesprávne rozhodnutie. Nesprávne a arbitrárne vyhodnotil navrhovateľom osvedčené skutočnosti, ktoré bezpochyby ohrozujú a zhoršujú jeho postavenie. Dôvodnosť a opodstatnenosť návrhu osvedčil vedením konania na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 25C/26/2011 vo veci zrušenia práva spoločného nájmu bytu, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené. Súd prvého stupňa síce vydal dňa 21.03.2013 rozsudok vo veci tak, že zrušil účastníkom konania právo spoločného nájmu k predmetnému bytu a za výlučnú nájomkyňu a členku družstva určil C. I. (odporkyňu), navrhovateľ sa však voči predmetnému rozsudku v zákonom stanovenej lehote odvolal. Navrhol súdu, aby zadovážil tento spis a oboznámil sa aj s listinným dôkazom na č.l. 104 „Záznam, ktorý bol spísaný v AK právnej zástupkyne - advokátky C. I. zo dňa 15.02.2012“, ktorého obsahom o.i. bolo: „Ďalej N.. I. udáva, že po uhradení zostatkovej hodnoty členského podielu vo forme úhrady cez nájomné by ako výlučná nájomníčka a členka SBD previedla tento byt na všetky tri deti rovnakým podielom. Týmto spôsobom by nikto z nájomníkov nemal k tomuto bytu žiadny právny vzťah“. Oboznámením tohto listinného dôkazu by mal súd nielen za osvedčenú, ale aj za dokázanú dôvodnosť a opodstatnenosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Navyše dňa 12.03.2013 navrhovateľ doručil súdu prvého stupňa zmenu návrhu, o ktorej súd nerozhodol.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1., 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Uznesenie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ust. § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ust. § 75 ods. 2 O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opisanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa ust. § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ust. § 75 ods. 8 O.s.p. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Predbežným opatrením môže súd okrem iného uložiť účastníkovi, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami alebo, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p.).

Z citovaných zákonných ustanovení, ako aj zo samotnej podstaty predbežných opatrení vyplýva, že tieto upravujú pomery účastníkov konania iba predbežne (dočasne), resp. zaisťujú nároky doposiaľ právoplatne nepriznané. Účelom predbežných opatrení je dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov, a to do času definitívnej právnej (súdnej) ochrany a predpokladom ich nariadenia je: 1. osvedčenie nároku, ktorému sa má navrhovaným predbežným opatrením poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej.

Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivu, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Pred nariadením predbežného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi a či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov.

V prejednávanej príhode z obsahu spisu je zrejmé, že nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože nie je osvedčená obava, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a že bez okamžitej úpravy pomerov budú práva navrhovateľa ohrozené. Bez splnenia tejto podmienky nemožno návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť, preto správne rozhodol súd prvého stupňa, pokiaľ návrh zamietol.

Navrhovateľ odôvodňuje potrebu okamžitého zásahu súdu za účelom dočasnej úpravy pomerov účastníkov súčasným postojom a správaním sa odporkyne, jeho bývalej manželky, ktorá v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C 26/2011 zmarila vzájomné mimosúdne vyporiadanie, keď odmietla predaj predmetného bytu. V takomto konaní odporkyne vidí navrhovateľ obavu o korektnosť vzájomného vyporiadania členského podielu a preto požiadal predbežným opatrením nariadiť odporkyni, aby nenakladala žiadnym spôsobom s členským podielom na predmetnom byte tak, ako vyplýva z petitu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Odvolačný súd zhodne ako súd prvého stupňa je toho názoru, že popísaným konaním odporkyne navrhovateľ neosvedčil ohrozenie svojho nároku. Pokiaľ totiž odporkyňa nepristúpila k mimosúdne usporiadaniu sporu v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C 26/2011 o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, nejde o dôvody, ktorými by navrhovateľ osvedčil existenciu naliehavého právneho záujmu na dočasnej úprave právnych vzťahov medzi účastníkmi konania. Nikoho totiž nemožno nútiť k uzavretiu dohody.

Navrhovateľ neosvedčil žiadne konanie odporkyne, smerujúce k nakladaniu s predmetným členským podielom a ani odvolací súd z predložených dôkazov nezistil také konanie odporkyne, ktorým by boli práva navrhovateľa, spojené s členským podielom bezprostredne a reálne ohrozené a z ktorého by bolo možné vyvodiť úmysel odporkyne nakladať s predmetným členským podielom. Potreba okamžitej úpravy sa nedá odôvodniť len abstraktnou možnosťou nakladať s predmetom sporu, ale táto musí byť aj reálne preukázaná, resp., aspoň osvedčená. Tvrdenia navrhovateľa tak zostali v rovine všeobecného charakteru bez osvedčenia ich existencie.

Pokiaľ odvolateľ namieta, že súd sa neoboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 25C 26/2011, osobitne s listinným dôkazom obsiahnutým na č.l. 104 spisu (Záznam zo dňa 15.2.2012) táto skutočnosť nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, keďže od vyhotovenia spomínaného dôkazu uplynula dlhšia doba a žiadne následné konanie odporkyne nenasvedčuje o jej úmysle nakladať s predmetným členským podielom. Ani po oboznámení sa s týmto listinným dôkazom by preto nebol daný dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia. Navyše je potrebné dodať, že to, ako hodlá odporkyňa naložiť so svojim majetkovým podielom v prípade, pokiaľ by bola určená za výlučnú nájomníčku a členku SBD, je pre nariadenie predbežného opatrenia bez právneho významu. Aj v tomto prípade by navrhovateľovi nič nebránilo domáhať sa náhrady za svoj podiel voči odporkyni.

Podľa § 705 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka v prípadoch spoločného nájmu družstevného bytu rozhodne súd, ak sa rozvedení manželia nedohodnú, na návrh jedného z nich o zrušení tohto práva, ako aj o tom, kto z nich bude ako člen družstva ďalej nájomcom bytu; tým zanikne aj spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve.

Pokiaľ sa teda rozvedení manželia nedohodnú, ako budú pokračovať v užívaní bytu a ktorý z nich zostane výlučným nájomcom a výlučným členom družstva, zruší súd na návrh jedného z nich spoločný nájom a rozhodne aj o tom, ktorý z nich bude ako člen družstva naďalej nájomcom bytu. Táto otázka medzi účastníkmi konania sa rieši v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C 26/2011, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené.

Majetková hodnota členského podielu je súčasťou spoločného majetku manželov, a tú podľa ustálenej súdnej praxe možno vyporiadať až po zániku práva spoločného nájmu bytu a spoločného členstva manželov v družstve (NS ČR sp. zn. 22Cbo 5384/2007, NS ČR sp. zn. 22Cdo 775/2007).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ ide o hodnotu majetkového podielu (členského podielu) pripadajúcu navrhovateľovi, tento bude možné vyporiadať až po právoplatnom ukončení konania o zrušení spoločného nájmu bytu.

Pokiaľ preto navrhovateľ nariadenie predbežného opatrenia viaže na konanie o vypořádanie členského podielu (§ 76 ods. 3 O.s.p.), uloženie takejto povinnosti nie je v súlade so zákonom, keďže tak ako vyplýva z vyššie uvedeného, hodnotu členského podielu možno vypořadať až po zániku práva spoločného nájmu bytu a spoločného členstva manželov v družstve, teda až po právoplatnom ukončení konania vedeného pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C 26/2011, v prípade pokiaľ nedôjde skôr k mimosúdnej ukončeniu sporu.

Pokiaľ ide o podanie navrhovateľa zo dňa 10.03.2013, vychádzajúc z jeho obsahu nejde o zmenu návrhu v zmysle § 95 O.s.p.. Navrhovateľ síce navrhuje inú formuláciu petitu ako v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, po obsahovej stránke však ide o petit totožného obsahu. Z týchto dôvodov, keďže nejde o zmenu žalobnej žiadosti (petitu žaloby), nebolo potrebné postupovať v zmysle ust. § 95 O.s.p. a rozhodovať o tomto návrhu navrhovateľa.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 145 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešná odporkyňa trovy odvolacieho konania neuplatnila a ani jej nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.